

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2017-07-05
Besvaras senast
2017-07-19

Till socialförsäkringsminister Annika Strandhäll (S)

2016/17:1716 Skåne som försöksregion för gårdsförsäljning

Nyligen beslutade regionfullmäktige i Skåne att ansöka hos regeringen om att göra Skåne till försöksregion för gårdsförsäljning av öl och vin under tre år. Höganäs i nordvästra Skåne och Skåne som region har ett gott klimat för vinproduktion, och genom närheten till Danmark och kontinenten har regionen goda möjligheter att enkelt erbjuda kombinationen av turism och mat- och dryckesupplevelser där råvarorna är lokalt producerade.

I dag sker redan gårdsförsäljning av frukt, grönsaker och kött där människor enkelt kan besöka en lokal gård och köpa med sig färska och goda produkter. Utifrån detta torde det knappast vara orimligt för den som besöker en av de skånska vingårdarna att också kunna köpa med sig en lokalproducerad vinflaska. Därför är Skåne det naturliga valet för att bli en försöksregion för gårdsförsäljning av alkohol.

Samtidigt som Systembolaget arbetar efter vissa miljömål för att minska klimatpåverkan införde det nya regler rörande försäljning av produkter från lokala vingårdar. Det nya regelverket innebär att de mindre och lokala producenterna generellt måste transportera sina varor till Systembolagets centrallager i Örebro av egen kraft, vilket driver upp fraktkostnaderna om man exempelvis är vinproducent i Skåne. Logistiken riskerar därmed att missgynna vinproducenterna i södra Sverige. I dag fraktas vinflaskor från exempelvis Kullabygdens vingård till Malmö och därefter vidare upp till centrallagret för att där lastas om, fraktas ned till Systembolaget i Väla i Helsingborg och där säljas. En onödig transportsträcka som är negativ för både miljön och den enskilde producenten.

I södra Europa är gårdsförsäljning av lokalt producerade varor en viktig del av landsbygdens näringsliv och intäkter. Även gårdsförsäljning av öl och vin har blivit ett naturligt inslag för besöksnäringen och turismsektorn. I bland annat Finland bedrivs redan i dag gårdsförsäljning av alkohol. Likt Finland är Sverige med i EU. Likt Finland har Sverige ett statligt monopol på detaljhandel av alkohol (Alko respektive Systembolaget). Det som fungerar i vårt östra grannland under väldigt liknande förutsättningar fungerar rimligen också bra i Sverige.

I Sverige kan lokala alkoholproducenter sedan 2008 sälja sina produkter på sitt närmaste Systembolag, men gårdsförsäljning är fortfarande inte tillåtet. Det

finns inga formella hinder för att inte också Sverige ska kunna möjliggöra gårdsförsäljning av alkohol. Systembolagets monopol på alkoholförsäljning står inte strid mot att också tillåta gårdsförsäljning.

Redan för sex år sedan ställde den moderate Europaparlamentarikern Christofer Fjellner en skriftlig fråga till EU-kommissionen för att en gång för alla ta död på myten om att EU skulle avskaffa Systembolaget om Sverige öppnar upp för gårdsförsäljning. Det skriftliga svaret från kommissionen bekräftade att gårdsförsäljning inte hotar Systembolagets monopol. Därmed är det inte längre ett giltigt argument att hänvisa förbudet mot gårdsförsäljning till Systembolagets monopol.

Utifrån detta vill jag fråga socialförsäkringsminister Annika Strandhäll:

Med anledning av att EU-kommissionen redan slagit fast att det svenska alkoholmonopolet inte är hotat av gårdsförsäljning, avser ministern att ta initiativ för att göra Höganäs och Skåne till försöksregion för gårdsförsäljning av öl och vin?

.....

Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders